

cu partea cea-dalta a intielegintiei romane si in privintia afacerilor scolastice. In o astfel de contielegere suntem indreptati cu atat mai tare a crede, ca cat suntem siguri, ca clerul nostru nu poate dorii, ca neintielegerea in punctul acesta se devina o sorginte fatala de neincredere, de suspiciunare si de certa perpetua intre fiii uneia si aceleia mame, si natiunei, chiar in ceea ce privesce interesele ei cele mai sacre. — Dece si ca se emulam intru sprigintirea si inaintarea causei scolare, carea este identica cu cauza culturei poporului nostru, aideti se lucrari impreuna, se lucrari pe intreute, dar se nu daram loc jalusiei si se nu ne eschidem nici se ne impedeem unii pe altii! Pe terenul scolelor populari nu se pot nici-o data se se adune pre multi la lucru. Pe terenul acesta incape la lucru forte bine pe langa intielegintia clericale si cea laica. Se privim la Germani, cat timp si cati insi au luerat la ridicarea scolelor populari, si cu ce ajutore din partea regimurilor, si totusi ce incordari mai fac ei si astazi inca pentru acele, si cu ce indignatiune intimpina si combat ei ori-ce esclusivism, ori-ce absolutism, ori-ce monopol, ce se incerca a se pune in cale sciintiei si capacitatii, calificate de a inainta cauza scolare! — Absolutismul, esclusivismul si monopolul, e cunoscut ca pe ori-care teren inneca si inadusiesce tota vieti, tota activitatea; era libera concurentia e principiul de vieti al tuturor intreprinderilor omenesti, e conditiunea principala a progresului: atat pe terenul sciintierilor si a culturii, cat si pe terenul vietii practice.

Dar se nu se dea voia, se aret in fine prin vre-o cate-va cuvinte, cum mi intipuiesc eu ca s-ar poti deschide si inaria in afacerile scolare. Elaborarea unui regulament scolaric ar fi dupa parerea mea lucrul cel mai apt si cel mai important, pentru de a uni toate poterile noastre spirituali, tota intielegintia nostra la o contielegere si conlucrare. Regulamentul acelui ar ave se contine toate monintele organisatiunei interne si externe a scolelor populari, desvoltate, se intielege, dupa principiile dreptului scolas-

tic, ce sunt primite in staturile cele mai bine organise. — Ore se mai fie vreun cunoscatoriu de lucru, carele se nu simta necesitatea unui atare regulament, prin carele se se aduca in rand multimea de ordinatii si instructiuni ce sunt menite a reguli afacerile scolare. Ordinatii si instructiunile scolare, publicate la noi, nu sunt suficiente, din cauza, caci cele mai multe din ele nu sunt de cat nesce palide imitatiuni seu traductiuni, facute dupa altele straine, fara corespondentia si fara privire la trebuintele si imprejururile noastre, si apoi, ordinatii si instructiunile scolare, emise pana acum, nici nu sunt de ajuns pentru a forma o constitutiune scolarica completa. Numai cine a vedut constitutiuni scolare complete poate se-si intipuiesta ce va se dica a compune un regulament scolaric, care in adever, se reguleze afacerile scolare. Un ast-feliu de lucru grandios s-ar poti pregati la noi mai curand prin jurnalistica, descoperindu-si in aceea fie-care cunoscatoriu de lucru esperiintele si resultantele cercetarilor sale. Din monografie, publicate prin jurnale, s-ar face apoi proiecte, care s-ar da in fine ca substrat de desbatere unei comisiuni, alese ad hoc, din barbati competenti, cari se statorasca cestiuatul regulament, atat cu privire la cerintele sciintiei, cat si cu privire la imprejururile poporului nostru. Si pentru de a intemeia un sistem si prin acelui o solidaritate generala in ceea ce privesce organizarea scolelor populari, cred ca ar fi bine si consult, ca comisiunea aceea se se alergea de Asia, in cat in ea se fie reprezentate atat associatiunile noastre literarie, cat si autoritatatile scolare din toate eparchiile romane. — Ne-am asociat Romania si cultura poporului roman; ne-am determinat de a conlucra impreuna si la unificarea ortografiei romane: ore n'ar fi acum cea mai mare contradicere si inconsecintia, deca nu ne-am intielege si nu ne-am uni chiar la lucrul acelui, carele e calificat mai mult de cat toate celelalte de a inainta cultura poporului nostru, si prin urmare de a da viitorului natiunei cea mai sigura baza si garantia!!

acestor si Vlassi, drept multorariu al limbilor dela Vlah, precum vedem in istoricul anonim din al 12 secol (notariu a regelui Bela), care cap 25 dice: Blasii et Slavi, cand vorbesce despre Romanii din Ardél subt ducele Gel; paro-mi-se, deca nu me insiel, ca si unii istorici bisantini folosesc Blasii? 4) Si acea impregiurare inca poti servi de dovada, ca Grecii dela Slavi au luat folosirea numelui de Valac, fiind ca precum mai sus am aratat, numele Vlah vine in istoricul bisantini, mai antanii abia la anul 1088, cand colo la Slavi, precum asemenea mai sus vediuram, astiam acest nume folosit inca in descrierea vietiei S. Metodiu pre la anul 853; ba ce este mai mult in analele rusesei de Nestor vine acest nume inainte — forta cronologia — la templari de batai, cari de istoricu mai tardii se pun in al 6 ori 7 secol; 5) Si istoricul Lucius: De Regno Dalmaticae I. 6. c. 5. marturiscese acesta parere: cumea Grecii de la Slavi au luat numele Valac ori Vlah si folosintia lui, cand dice: „Restat igitur ut hoc vocabulum (Vlah) Graeci a Slavis proximiioribus sumisent, apud Bulgaros etenim Serblos et Croatas, Vlah, Romanum, Latinum et Italianum significat,” — adeca pre romania: „Remane Asia dara, cumea cunventul acesta (Vlah) l'au luat Grecii de la Slavii invecinati, caci la Bulgari, Serbi si Croati numele Vlah insemnă Roman, Latin si Italian.” Aceste temeuri ni se par de ajuns intravedirea, cumea Grecii au luat numele Valac si folosintia lui dela poporale slave invecinate, era nu din contra.

De trecerea numelui Valac de la Slavii la Magiari, venind mai tardi, adeca

dupa Slavi in Panonia, au luat dela acestia folosirea numelui Valac, si a nume dela Boemii, cari si in rostul modern al limbii lor numesc Olach pre Dacu-Roman (si pre Italiu Vlah,) de unde au rostit si Magiarii, Oláh, numi pre Dacu-Roman; era pre Italu-Roman l'a numit, si-l numesc Magiarii: Olasz, formal multorariu de limba slava, purces din Vlassi, Olassi!

De trecerea numelui Valac de la Slavii Turci. Turcii ori poporale omogene acestor, dupa graiul insusit gurci lor, au format Iflak din evident slavicul nume Vlah, ca cand ai dice Ivak.

De trecerea numelui Valac de la Turci la Tartari. Tartarii (tatarii) au format pre allor Ilak, din graiul poporalelor de vicia turcica, lasand asara litera f din turcescul Iflak; caci deca am dice ca Tartarii au format Ilak de a dreptul din Vlah al Slavor, — ar fi un'a pre cerestantioasa pureedere limbistica.

5 De intielesul, formularea si miscarea numelui Valac in graiul natiunilor celerostesc, dupa rostul modern si dupa documente vecchi.

Germanii, dupa cuni vediuram in documentele vecchi mai inainte desgurdite, au format dupa graiul insusit gurci lor Val, ori Wal din Gal, de unde apoi s'au desfasurat tot in graiul lor Walh, Walah (vechiu germane, altdeutsch;) Walch Walhes (mediu germanesc, mitteldeutsch;) Walsch si Wals nord-germanesc, norddeutsch.) — Burgundii si Alemani au numit tienutul de pament (can-tonul) d'entre alpii apenini ai Elvetiei cu nu-

Cernanti in Noemvre 1866.

(w) Cine poate descrie tote chinurile si anarurile, ce le-a suferit biotul popor in decursul celor doi ani trecuti? Unde sunt colorile celor vie, spre a poti depinge cu acuratetia sa sonomia lui cea desperata, cand dupre consumarea fructelor celor putine scapate de bruma, se vedea cuprins de lungoarea fomei, apoi inselat cu secerisul anului viitoriu, si in fine doborit de furia holerii?

Era un timp inficosiat pentru toti! fețele cele smolite si bugede de atate lipse si sbuciumari deserte numai la tinderea ajutorintei celei nevoiintioase pentru intempiarea acelor nefericiri se insenau si se desfaceau de atintirea tierinei, pre carea in desperiunea cea nemarginita o priveau de scaparea cea mai secura.

Intr' adever, in contra datinei sale primii poporul roman in aste imprejurari fatale ajutoriul, ce i se tinse, de si nudin tesaurul statului la carele contribue si el participa sa, totusi ince cel putin din fundul relegiunaru roman, precum si din partea pre demnei nobilimi, carea, de si suferia dimpreuna cu el, totusi nu erutia nici un sacrificiu, spre a feri pre popor de crudimea mortii de fome.

Cine nu vorbesce pe la noi astazi de mesele cele intinse din Stroesci, Crasna etc. etc.? Cine nu-si aduce aminte cum si-amplu poporul sacii cu fructe din ambarele boeresci in Prescareni, Petrauti, Budinitsi, Lapsu si etc. etc.?

Multumirea poporului e cu atat'a mai mare, cu cat se incredintia si sengur, ca nu prisointa ci numai sacrificiul cel mai nobil deschise ambarele cele mai deserte pentru amplarea sacilor celor goli ai poperenilor celor desperati.

Din faptele aste marinimoase ale nobilimii noastre avu poporul tot odata si o oasenie pre binevenita, de a se incredintia despre adeveritatea mintiunilor, ce le raspandira strainii in reitatea lor cea tendintiosa, de a cultivava intre popor si nobilime, in urma rea carei apoi nu odata venara interesele lor cele mersiave spre dauna patriei intregi.

Acum'a au inceat tote uneltilor, si eu cam un prunc micușu dupa aroganta incredintia, nilor inventatoare de la parinti, adause: „domine ierita pecatele boerului nostru; da-i sanatate si feresce de reu, cum ne-a ferit si el pre noi de fome.“

Cu cata pietate am audit rostind numele unui Stircea, Vasile, Popovici, Grigore, Petrino, Hurmuzachi, Mustetia, Zota, Costin, Criste, Petroviciu, Pruncu etc. etc.!

Da; poporul roman nu iata atat de lesne pre binefacatorii sei, ci li onoredia suvenirea in cale mai scumpe ale lui, in rogatiune.

Drept aceea vediu cu multa parere de

mele de Wallis, si poporul de origina galu-celtica locuitoriu acoló, l'au numit Walisi ori Walisi; Francei, cei betrani de origina germana, au numit pre poporale galu-celtice din Belgia cu numele de Valloni; Anglu-Sasonii, au numit paniamentul muntuos in apusul Britaniei, locuit de popor galu-celtic, cu numele de Wales, pre care tienut de pament Francii si Italianii pana in di de asta-di lu numesc Gales; Gotii se ved a fi numit Valachi pre Dacu-Romanii, precum au numit ei si urmatorii lor pre Galu-Celtii romanisati din Italia superioara: Walsche, si pamentul acel: Walschland. — La poporale germane au fost si este: Walhen=Itali'a, Walholant=Gali'a, si mai tardi=Itali'a. — Dupa cum vediuram la istoricul Schlozer mai inainte citat, in bibli'a Svedilor act. 27. 1. sta: Waliland pentru Itali'a; si in limb'a Islandesilor se numesc Walland precum Itali'a, Asia si Franchia. Tot Schlozer in locul citat ni marturisesc, cumea Germanii in tota imperatiua lor (im Reich) cu vre o 50 de ani inainte de timbul in care au vietuit el (Schlozer au vietuit pana la circiter 1805) au numit Walsch pre ori si care Italian. — In rostul modern al Germanilor s'au pestrat numele acesta in forma-tiunea sa de Valach aplecat pre Dacu-Romanii, si in forma-tiunea sa de Walsch, Walschland, aplecat pre Italianii din Itali'a superioara si pre tierra ec o cuprind acestia. Tot in rostul modern al Germanilor se numesc Wallis canticul din Anglia cu poporatiune galu-celtica. Insemnata aci inca, cumea numele de Walholant aplecat pre Gali'a in graiul poporalelor germane, va fi inecat cam atunci, cand poporale coaliste „Franci“ numite, s'au sediat in Ga-

reu, ca pana acum nu s'a aflat o pena mai dibace, carea se exprime si in publice simtimente unui popor recunoscatoriu fatia cu aceea, cari cu atat'a marinimitate reversara binefacurile lor asupra lui!

Dara nu numai in acest timp fatal a fost nobilimea nostra aproape de popor. Cine nu-a audit, se aduce numai un exemplu, cu cata multumire vorbesce poporul din Crasna de proprietariul seu, carele pe timpul holerii a medilocit satului un medic fara plata procurand totodata si medicinelo recerute din pung'a sa propria. Ast-feliu statuia cu totii aproape de popor, alinandu-i fie-caru dupa potinta durozile lui!

Cu cata multumire aduseram cele premergatorile la cunoașterea romana, cu atat'a parere de reu trebue se ne esprimem asupra unor medicii cercuali, cari in decursul nefericitei holere, degia trecute, nu-si implinira cu scumpete misiunea lor. Multi dintr'ensii abia c'at insera comunele cele cereate de holera. Ei descalecar la judele satului, si amplura acolo coloanele reportelor tiparite cu numerii aflat de la judele sau jurat, urmand in pre dese randuricalelor mai departe, fara de a se abate si pre la bolnavii ce-i acceptara. Acet'a o facau chiar numai de accea, pentru ca si pre aiurea se aflau bolnavi de holera, cari cu de asemenea nerabdare i acceptau. Ba, dupa cum am audit din mai multe parti, unii din medici n'afara nici timp, de a da macar preutilor instruitiunile cele nevoiintioase, cum au a se portat la functionile lor pastoresci, si ce felu de sfat se deselor bolnavi in aceeasi locuinta.

Noi nu cunoscem instruitiunile d-sale; cu toate acestea nu credem ca negrignita aceea ar fi fost cuprinsa in ver-un paragraf al lor.

Ni se spune ca acesta ar fi urmat din frica d-sale. Pote se fie: inso credem ca si dlor vor dejudeca pre soldatul, care in batalia s'ar teme de glontiu, de un om slab, — adeca de unul, caruia in disa poporului, i place a merge, nainte numai la placinta, era napoi, cand ar da de nevoi.

Caci am amintit o suvenire trista, voi se mai adaug inca una, spro a-mi desface odata gandul si inim'a de atate amaretiuni, ce le in-

Dupa reposarea de mai deunadi a profesorului Vasile Ianovici devem vacant locul seu in dict'a tierii, si dreptaceea se si escrise o alegere noua,

Pana la alegerea acesta credura cu totii, ca deputatul se alege de catra representantii monastirelor dimpreuna cu consistoriul diecesan. Dupa cum ne-am informat ince acum'a, procederaca amintita nu e peste totcorecta, fiind ca — in urmarea procederii cestei noue — episcopul are dreptul de propunere, era cialalti, — adeca Asia numitii alegatori — au se

li'a, luand provinc'a numele de la acesti cu-eritori.

Slavii, precum mai inainte demustraram, luand numele Valac din graiul poporalelor germane, l'au straformat conform rostului insusit gurei lor, si l'au aplecat pre poporale de origina galu-romana, care din urma cunoașteria au avut o si Lucius (slav de origina), cand dice in opul seu intitulat: De regno Dalmatiae I. 6. c. 5: „Apud Bulgarios, Serblos et Croatas, Vlah, Romanum, Latinum et Italum significat, — unde vero et quando Valachi dicti cooperint non capio. Vulgari quidem est opinio, sed nullo modo veteri auctore nixa, a Flacco quopiam sive praefecto, sive domino eos nomen hoc accepisse etc. — Polonorum quidem atque Slavorum linqua non modo hi populi, verum etiam omnes qui sunt italicici generis Wlassi et Wlossi dicuntur, quod ipsum etiam argumentum est, Italicam hanc gentem esse, — adeca pre romania: „La Bulgari, Serbi si Croati numele Vlah insemnă Roman, Latin si Italian, — de unde ince si cand s'au inceput a se numi Valachi nu pricep. Opiniune publica totusi e, ince nici intr'un mod sprinjinta prin vre un autore vechiu, cumea Valachii au primit numele acesta de la ore care Flac, seu precept, seu domin al lor etc. — In limb'a Polonilor si a Slavorilor nu numai poporale aceste, ci intru adever si toate cari sunt de origina italiana se numesc Wlassi si Wlossi, aceea ce servesc de document, ca acea ginta este de origina italiana.“

Dupa acesta voim a privi in specia, cum ea in ce forme au stramutat, desclinitatele poporale slavenumele Valac in graiul gurei lor, si ce intelecte i-au dat, si anume astazi ca: a) Rusii, au

— Fundatiunea studintilor din petul 7, al testamentului Annei se se administre intru intielesul acestui testament, — Legatele din petul 6 si 8 ale testamentului Annei se se administredie asiá, ca veduvele, si seracii se participedie numai din jumetate de interese pana la esirea procesului, éra cealalta jumetate se se capitalisedie; Legatele din obiecte misca-tore se se estradee legatarilor, éra avereia nemiscatore si miscatorie desemnata prin testament spre vendiare se se venda, si in capet infinitarea scólei de fete, ordinate in petul 6 al testamentului se se suspinda pana la finirea procesului. —

Pre langa acésta stare a luerurilor, epitropia si-incepù activitatea sa prin aducerea in ordine a massei, prin vendiarea celor de vendut, prin prefacerea lor in bani, si prin estradarea in natura a articolelor mobili la legatari amesurat petul 24. 25. si 30 a testamentului, si éta cum a proces epitropia in prefacerea avelei miscatore in bani de v. a.

1. S'au luat in precept cele siepte bucati de carti a. cassei de patrare a Temisiorei cu 13.000 fl.

2. Prin vendiarea banilor de argint si de aur de sub II de din sus, scotiend din ei 2.400 svanti estradati legatarilor petul 24 si 25 a testamentului, (ca jumetate de legate) s'au percipiat 8.525 fl.

3. Pretiosele remase in massa cu finea anului 1865 nevendute, — scotiend din ele, acei artici, ce dupa intielesul petul 24 si 25 a testamentului in natura s'au dat legatarilor, in pretiu de 454 fl. 95 cr. — au pretiu inventariului de 402 fl. 86 cr.

4. Din oblegatiunile active consemnante de incassavere nepotendu-se in cassá din securitatea timpului capitale, remane starea tot in v. a. vedi sus sub V 4.417 fl. 40 cr.

5. Tot dupa acéste obligatiuni active, au incurse interese pana la finea anului 1865 100 fl. 88 cr.

6. Oblegatiunile active dubie de incasat care si pana la finea anului 1865, nemic n'au fructificat sunt ca si sus sub VI 7786 fl. 66 cr.

7. Din vendiarea mobilelor la licita-tiunee publica, — scotiend din ele acei artici in pretiu inventariului de 279 fl. 52 cr. v. a. cari in intielesul potului 40 al testamentului in natura s'a stradat consangenilor, — s'au incassat 1375 fl. 98 cr.

8. In chip de arenda de pe cortele din edificiul lasamental au incurse pana la finea lui 1865 203 fl.

9. Din stradarea unor legate, s'au retinut tassele finanziare 224 fl.

10. Adauga ací pretiu celor nemiscatore de sub I de din sus cu 11.040 fl.

Suma activa in urmarea vendorilor si estradarilor: 47.075 fl. 78 cr.

Contragé din numerii de la 1 pana la 10 pozituniile cu bani gata in v. a. si adeca 1, 2, 5, 7, 8 si 9, intrun'a, si pozituniile 3, 4, 6 si 10 cu pretiu de inventariu éra intr'un'a, resulta starea activa a massei cu finca anului 1865 si anume:

A. In bani gata in v. a. prefacuti din fe-luriti artici ai massei 23.428 fl. 86 cr.

B. In activele pozituniilor 3, 4, 6 si 16 la oalata 23.646 fl. 92 cr.

Suma cea din sus 47.075 fl. 78 cr.

Aretand in acest mod starea activa a massei cu finea anului 1865 in impartirea ei gene-rala, éta se mai aretanu starea aceleia tot eu finea anului 1865, dupa detragerea mai multor erogatiuni care fusera

a) Spre acoperirea speselor: administrative a edificiului lasamental, si supraveghierei la-

samentului pana la finirea inventurei jud. ascurarea, si repararea edificiului, si a licita-tiuniei se erogara 283 fl. 63 cr.

- b) Spre acoperirea speselor inmormantarei a re-posei si punerea pomeneilor indatinate se erogara 921 fl. 68 cr.
- c) Se dedera stipendie pre un patraru de an Octobre — Decembre 1865 la stipendisti in intielesul petului 6 al testamentului, si un ajutoriu la una veduva seraca 100 fl.
- d) Se platira legate la legatari majorenii in con-tielegere cu esecutorele de testament alui Constantin in suma de 2010 fl.

Sum'a erogatelor din bani gata 3315 fl. 31 cr.

Detragendu-se aceste erogate de 3315 fl. 31 cr. din sum'a perceptului in bani gata de sub A. cu 23.428 fl. 86 cr. v. a. mai remane cu finea anului 1865 un rest de bani gata cu 20113 fl. 55 cr.

Din sum'a acésta de 20113 fl. 55 cr. v. a. se asiediera in decurgerea ordinarei massei pa-na in finea anului 1865 in cas'a parsimoniala a Temisiorei cu mai multe ocasiuni 19918 fl. 34 cr.

In cass'a manuala a epitropiei se retinu-va 195 fl. 21 1/2 cr.

Adauga la acéste dòue sume din urma a banilor gata inca restul massei de sub B. cu 23646 fl. 92 cr.

Éca sum'a totala, si starea activa a mas-sei cu finea anului 1865 43.760 fl. 47 1/2 cr.

Fliind ca capitalele menite pentru veduve si seraci prin aducerea massei in ordine, numai catra capitol lui Octobre 1865. s'au potut asiedia in cass'a de pastrare a Temisiorei, asidiar acele pana la capitol anului putin si potura fructifica, dar si din ace'a mica fructificare, se impartira ajutore in inceputul anului 1866, la 9 veduve si la 54 de cersitori, ce in socotul'a anului 1866 si mai apriat se va vedé. —

C. R.

VARIETATI.

= Comerçul poporului. Ni se serie din Pesta cumea vre-o doi romanasi tierani din partile Versietiului au aflat binisior, de ce treba sunt drumurile de fer. E cunoscut, ca in acele parti estimp ceriul si-a versat binecuvantarea peste campia, pe cand de la Tis'a incocé secet'a cea mare a nemicit tote feliurile de legume (verdetiuri.) Deci de cum dede spre tómna incepura a se ivi regulat in paticle Bud-a-Pestei romanasi nostri cu verdetiuri. La ei vedea si poteci cumpéra cele mai frumose si mai estine — cepe, piparce, capatine de col si curechii, moreovi etc. etc. si — firesce la ei era imbuldiel'a cea mai mare. Cam d'o septembra ei au desparut, si d'atunci lips'a lor o semt si o pronuncia toti eci ce cauta verde-tiuri bune si estine. Se crede ca densii se vor fi dus dupa negotiu nou. Ori cum se fie, atat'a scim, ca ei au dus — pungele pline. — De-ar asta in partie nóstre multi urmatori!

= Despre despuseiunile contra colerei ni se serie din Arad: „Cand tota lumea se ingrijia de curatienia, despre delaturarea aerului puturos, cand tote foile nu po-teau de ajuns recomandá curatienia: municipiul aradan orasienesc a demustrat in fapta cum scie stimá sórte oménilor, cum intielege sfatul politiei sanitarie. El, municipiul sufere ca din fabric'a de nespréla se curga apa putu-roasa, nesuferibila, ba inca contra plansorilor cu fortia pripita o sustiene, dara numai pen-tru fabric'a lui Spitzer, caci — precum se aude — alt nespritoriu cu numele Bot'a inca a voit se-si mane productiunea asisdere tot pre-acel canal, dar nu i s'a iertat. Intre acesti doi ce oscibile e? Bot'a lucra dora cu 1, 2 ajutori, era ap'a puturoasa lasand in canalul

inchis n'ar resfirá in aer mai multa putore, cand din fabric'a lui Spitzer lasandu-se ap'a in canalul deschis se sente mai bine. Bot'a e roman, Spitzer gidan. Dintre acesti doi despre care se poate presupune ca s'ar intielege mai bine la cascig in ori-ce privintia? Cerce publicul. Fapt'a e apriata, — dora se poate imputa municipiului intreg? seu numai unor oficiali? se va sci poate mai tardiu."

= La invetiamantul poporal. Din partile mediadiane ale Biharei primim o corespondinta, ce spatiul ne silesce a o contrage: „De curund fusci la soóla romana orient. din B. ducend cu mine si pre un inspector scol.

local ca se-i areti cari si cate carti lipsesc in scóla lui comunala. Sosind la scóla, gasii pre invetiatoriul T plangend, cu el plangea famili'a si ma-sa, intielegend din „Albina“ ca se deschide concours pentru statiunea lui. Intrebandu-l pre invetiatoriu, mi respunse ca antist'a comunala l'a acusat: 1) ca a trimis un copil catra casa, care inse suferia de morb molipsitoriu; 2) ca bagand foc in cuptorul scólei ar fi aprins paretele — ce era de lemn; 3) ca a mers de la scóla cam patru dile (dora cand m'am insurat? se intrebà insusi;) 4) ca am ars gardul scólei neavand lemn in opt sepmene de iérna; 5) dora s'a maniat antist'a ca n'am lasat pre buuter sc-mi scutere prunii din mediuina. — Acestea mi le spuse invetiatorul, care insusi nu-si cunosc acusarea, neci a fost ascultat. Desi recunosc influint'a antistiei, remane inse a provocá la intielegintuna dlui protopop, se nu se ice dupa capriciele si scor-niturele antistiei, ci se ceree adeverul in acésta causa. Neci un protopop nu e supus la parerea antistiei, ci ce o intrebe si se nu o lase a retac! Nu ni-ar poté conveni se-i vedem pe invetiatori bagandu-se de boitari, precum a facut unul M. P. din T — dupa disele numitului invetiatoriu — bagandu-se la ovreul B.“

Indreptari. In nr. 83 Pagin'a prima infișitora col. I. sir 2 din jos, in loc de istorie, citesci istorica. — Col. 2. sir. 14 din sus, in loc de Faiahi, citesci: Falahi. — Col. 3. sir. 8. din jos, in loc de Kalantsich, citesci: Katantsich. — Col. 4. sir. 17 din jos, in loc de Getae. — Getae. — Pre pagin'a dou'a col. 1. sir. 19. din jos, in loc de ab origine, cit: aborigines. — Tot acolo sir. 3. din jos, in loc de dicti roliu, cit: dicti voluit. — Col. 2. sir. 10 din sus, in loc de Volsei, cit: Volsci. — Col. 3. sir. 6. din sus, in loc de secl, cit: seclu. — Pre pagin'a treia, col. 2. sir. 9. din sus, in loc de Veallas si Vealii, cit: Veallas si Vealii. — Tot acolo sirul 15 din jos, in loc de Cuaid, cit: buaid,

era la sir. 7. din jos in loc de Plinice, cit: Plini. — Col. 3. sir. 10 din sus, in loc de galu-ultica, galu-celtica, éra la sir. 11 in loc de Mare a negra. Tot acolo 1. sir. 13 din jos, in loc de sircat, cit: stricat, la sir. 9 din jos in loc de striatiune, cit: striatiune, la sir. 7 din jos in loc de Bot'gor, cit: Bot'goc. — Col. 4. sir. 4 din sus, in loc de Halieciu, cit: Haliciu, — sir. 10 din sus, in loc de Gracous cit: Gracus, — sirul 16 din sus: trebuie se remana atora: si Galatea p. vincit istorie din Romani'a de astazi, — si din jos, latinescul v. e representat prin litera grecesca, sir. 5 in loc de Boryklos, cit: Boryklous, — sir. 2 acolo, in loc de cetexe, se se citesc: cetasce.

In nr. acest'a si in cele venitiori smintele spca nu vor mai incomodá cetarea.

Institut

„Betti si Marie Fröhlich“

Institut mai inalt pentru creșterea fetelor.

in Vienna, (Stadt, Franciscanerplatz nr. 1).

véra: in Helenenthal, langa Baden, Karlgasse nr. 166.

Institutul acest'a ce esiste de 17 ani si renunt in cele mai indepartate cercuri, ce bucura si de autorisarea in c. r. guvern precum si de repetitele laude prin diferitele publice d'in Austria si Germania, este in stat prin esperintia de mai multi ani, prin numeroase caletorii pe tot continental Europei si mediloc prin base materiala ascurata, prin organizatiunea cea mai acomodata si prin alegerea poterilor celor mai bune de instruire a garantá pentru educare completa scientifica si sociala a invetiacelor lui, cari se instruieaza desebit si in sciintia religiunarie. Religiunea gor. se propune deosebit in tota sepmenea a preotul grecos local. Orenduiel'a acésta a esiste pana acum nici intr'un institut. Desvoatarea fizica se asecura prin localitatile institutului forte acomodate pe loc liber langa par si prin o locuinta de véra stabila in cel mai frumos tienut al Vienei (in cas'a propria la tiéra.)

Programe deslucitorie cu tarifa completa si forte moderata a pretiurilor, se trimit gratis la dorint'a fiesce-caruia.

Subserisul ca roman si ingrigitoriu pentru mai multe damicile ce prin recomandatia mea au intrat in institutul acest'a, pot sa recomand tuturor printilor ingrigiti de creceria ficelor lor.

B. G. Popoviciu,
Wien, Fleischmarkt 16.

Lampe de petroleu

cu ce ma. eminenta constructiune. Fasonulu cel mai nou si elegant cu cele mai moderate pretiuri de fabrica d'in prim'a c. r. priv.

fabrica de lampe de oleu austriaca
a firmei:

GEBRÜDER BRÜNNER

in Vienna

Magazinulu: Cetate, Kärntnerstrasse Nr. 46 Heinrichshof.

Fabrica: Mariahilf, Magdalenenstrasse Nr. 10.

Sticle cilindrice d'in cea mai buna calitate de iaga, prearse, in negotiu vinu nainte sub numirea: „cilindru de phönics (Phönix-Cylinder) proveduite cu semnul nostru B pecum si tote obiectele de sticla ce se tinu de lampa.

Depozit de materii ardietorie pentru salou d'in petrooli curatieri si oleu solar in calitatea cea mai buna pentru cele mai moderate pretiuri locale in transito-magazinul nostru. — Liste de pretiu si depingeri de lampele nostre se tramit postitorilor franco.

Fratii Brünner.

Vienna, 17 noemvre. Burs'a de séri, de la 16 l. o. Imprumutele de stat cu 5%, 54.20 — 54.30. Obleg. desarcinare de pamant ung. 72.—, — 72.50. transilv. 65.75, 68.50; Banat. 71.75, 72.—; bucovin. 65.50, — 66.50; Galbenul 6.3 — 6.4; Napoleondori 10.16 — 10.17; Imperiali rusesci 10.40, 10.45; Argintul 126.—, 126.50.

Responsuri. Dlui J—u langa Oravitia: Daca ni s'ar fi trimis macer cu o luna mai nainte. — Dlui Dumbrava la Pesta: Te rogam a ne inscriinti deloc la fiecare mutare, cati nr. Ti-lipsesc?

Privire scurta supra statului personale si al salarielor de la cancelari'a de curte a Transilvaniei.

In anul administrativ 1865 juniu 26 erau aplicati:

- a) 22 de magiari, a caror'a dotatiune anuala d'impreuna cu banii de cortel, facea sum'a de . . . . . 34.859 fl. v. a.
- b) 14 sasi, " " " " " 29.411 fl. "
- c) 8 romani, " " " " " 14.416 fl. "

In anul administrativ 1866 la 5 aprilie erau:

- a) 20 de magiari, a caror'a dotatiune anuala d'impreuna cu banii de cortel face sum'a de . . . . . 44.366 fl. v. a.
- b) 16 sasi, " " " " " 25.852 fl. "
- c) 5 romani, " " " " " 8.596 fl. "

De la 5 aprilie a. c. pana acum'a, scim ca dintre romani fu pensiunat d. concipist Spiridon Fetti, a caruia salariu anual d'impreuna cu banii de cortel facea sum'a de 1155 fl. v. a. éra alt roman innainta din postul avut, deci se imputină nrul amploiaitilor romani, cari acum'a reman numai 4 (di: patru) insi, — unde in 1865 erau opt. Dotatiunea anuala a acestor patru romani, d'impreuna cu baniide de cortel face sum'a 7896 fl. v. a.

Asta stare ni o darui guvernul de cand veni in mani magiare. Presupunem ca diferintele bat la ochi mai mult de cat se aiba lipsa de comentariu.